

VISAS PIRMSSKOLAS UN SABIEDRĪBAS IESAISTE

	Primāri	Līmenis 1 2 3 4	Latvijas Ekoskolas sertifikāts (1. līmenis)	Latvijas Ekoskolas sertifikāts (2. līmenis)	Zaļais karogs (3. līmenis)	Zaļais karogs un Ekoskolu vēstnieku statuss (4. līmenis)	Komentāri
	Sekundāri						
6.1	Visas pirmsskolas un sabiedrības iesaistes plānošana		1) Sastādot rīcības plānu, tiek izplānotas visu pirmsskolu iesaistošas aktivitātes.	1) Sastādot rīcības plānu, tiek izplānotas gan visu pirmsskolu, gan sabiedrību informējošas, izglītojošas un iesaistošas aktivitātes.	1) Sastādot rīcības plānu, tiek izplānotas gan visu skolu, gan sabiedrību informējošas, izglītojošas un iesaistošas aktivitātes. 2) Ekopadomē ir cilvēki, kas ir atbildīgi par komunikāciju.	1) Sastādot rīcības plānu, tiek izplānotas gan visu skolu, gan sabiedrību informējošas, izglītojošas un iesaistošas aktivitātes. 2) Ekopadomē ir cilvēki, kas ir atbildīgi par komunikāciju. 3) Ekopadome izplāno komunikācijas plānu, paredzot galvenos komunikācijas veidus. ¹	
6.2	Visas skolas un sabiedrības iesaistes īstenošana		1) Vismaz dažas no realizētām rīcības plāna aktivitātēm ir vērstas uz visas pirmsskolas vai atsevišķa vecuma posma iesaisti. 2) Ekopadomes pārstāvji ir informēti par nepieciešamajām komunikācijas, pirmsskolu iesaistošām aktivitātēm, bet viņiem nav iespējas vai viņi nepauž savas idejas un ieteikumus, nepiedalās plānošanā. Koordinatori un/vai vadība plāno un izvēlas idejas.	1) Ekoskolas aktivitātēs tiek iesaistīta plašāka sabiedrība, vietējie iedzīvotāji. Gadā tiek īstenotas dažas sabiedrību, vecākus un visu pirmsskolu iesaistošas vides izglītības, aizsardzības aktivitātes - akcijas, kampaņas, izstādes u.c. aktivitātes. 2) Ekopadomes pārstāvjiem ir iespēja paust savas idejas un ieteikumus, piedalīties aktivitāšu un komunikācijas plānošanā, bet pārsvarā visu izplāno un īsteno koordinatori un/vai vadība. 3) Vismaz puse no realizētām rīcības plāna aktivitātēm ir vērstas uz visas pirmsskolas vai atsevišķa vecuma posma iesaisti.	1) Ekoskolas aktivitātēs tiek iesaistīta plašāka sabiedrība, vietējie iedzīvotāji. Gadā tiek īstenotas vairākas² sabiedrību, vecākus un visu pirmsskolu iesaistošas vides izglītības, aizsardzības aktivitātes - akcijas, kampaņas, izstādes u.c. aktivitātes. 2) Ekopadomes pārstāvji kopā plāno un īsteno informēšanas un iesaistes aktivitātes, raksta ziņojumus vietējai presei, mājaslapai un sociāliem tīkliem 3) Ekoskolas pasākumi ir neatņemama pirmsskolas pasākumu daļa. Lielākā daļa no realizētām rīcības plāna aktivitātēm ir vērstas uz visas pirmsskolas vai atsevišķa vecuma posma iesaisti, kopumā gada laikā regulāri aptverot visus vecuma posmus. 4) Ekopadome seko līdzi vides novērtējuma rezultātiem un uzlabojumiem, kas ir minēti sadaļā <i>Līdzdalība, komunikācija un mācību saturs.</i> 5) <i>Bērnu Ekopadome</i> ar skolotāja atbalstu iesaistās komunikācijas aktivitāšu plānošanā, īstenošanā un izvērtēšanā. Procesā tiek iesaistīti arī pārējie bērni, piemēram, bukletu, plakātu, kādas izstādes vai izrādes veidošanā, akciju un kampaņu norisē.	1) Ekoskolas aktivitātēs tiek iesaistīta plašāka sabiedrība, vietējie iedzīvotāji. Gadā tiek īstenotas vairākas ² sabiedrību, vecākus un visu pirmsskolu iesaistošas vides izglītības, aizsardzības aktivitātes - akcijas, kampaņas, izstādes u.c. aktivitātes. 2) Ekopadomes pārstāvji kopā plāno un īsteno informēšanas un iesaistes aktivitātes, raksta ziņojumus vietējai presei, mājaslapai un sociāliem tīkliem. 3) Ekoskolas pasākumi ir neatņemama pirmsskolas pasākumu daļa. Lielākā daļa no realizētām rīcības plāna aktivitātēm ir vērstas uz visas pirmsskolas vai atsevišķa vecuma posma iesaisti, kopumā gada laikā regulāri aptverot visus vecuma posmus. 4) Ekopadome seko līdzi vides novērtējuma rezultātiem un uzlabojumiem, kas ir minēti sadaļā <i>Līdzdalība, komunikācija un mācību saturs.</i> 5) <i>Bērnu Ekopadome</i> ar skolotāja atbalstu iesaistās komunikācijas aktivitāšu plānošanā, īstenošanā un izvērtēšanā. Procesā tiek iesaistīti arī pārējie bērni, piemēram, bukletu, plakātu, kādas izstādes vai izrādes veidošanā, akciju un kampaņu norisē. 6) Ekopadome izvērtē, vai pasākumi ir mainījuši vietējās kopienas informētības, izpratnes līmeni ar vides aizsardzību saistītos jautājumos, veicinājuši videi draudzīgus paradumus un pirmsskolas atpazīstamību. Piemēram, ar pašvaldības palīdzību organizē aptauju, pārrunā un noskaidro rezultātus vecāku sapulcēs.	

6.3	Informācijas saprotamība, pieejamība par Ekoskolu programmu		1) Informācija par Ekoskolu programmu un pirmsskolas vides aktivitātēm ir ierobežota - saprotama un pieejama tikai Ekopadomes pārstāvjiem.	1) Informācija par Ekoskolu programmu un pirmsskolas vides aktivitātēm ir viegli saprotama, bet informācija ir pieejama tikai par programmas metodoloģiju (7 Ekoskolu soļi, tēmas) vai aktivitātēm, kas pašreiz pirmsskolā notiek.	1) Informācija par Ekoskolu programmu un skolas vides aktivitātēm ir viegli saprotama - pirmsskolas pārstāvjiem skaidra programmas metodoloģija (7 Ekoskolu soļi, tēmas) un kādas aktivitātes pašreiz pirmsskolā notiek. 2) Ar Ekoskolu programmu saistītos dokumentos un komunikācijā tiek izmantots Ekoskolu logo.	1) Informācija par Ekoskolu programmu un pirmsskolas vides aktivitātēm ir viegli saprotama - pirmsskolas pārstāvjiem skaidra programmas metodoloģija un kādas aktivitātes pašreiz pirmsskolā notiek. 2) Ar Ekoskolu programmu saistītos dokumentos un komunikācijā tiek izmantots Ekoskolu logo. 3) Ārējā komunikācijā tiek minēta daļība Ekoskolu programmā. ³	
6.4.	Ekoskolas ziņojumu dēlis		1) Ekoskolas pasākumi tiek atspoguļoti uz ziņojuma dēļa. 2) Ziņojuma dēlis atrodas tikai dažiem pirmsskolas pārstāvjiem redzamā vietā, piem., kādā grupā vai telpā, kura nav pieejama visiem.	1) Ekoskolas pasākumi tiek atspoguļoti uz ziņojuma dēļa. 2) Ziņojuma dēlis atrodas labi redzamā vietā, kurai reti iet garām pirmsskolas pārstāvji, piemēram, atsevišķā korpusā, gaitenī.	1) Ekoskolas pasākumi tiek atspoguļoti uz ziņojuma dēļa. 2) Ziņojuma dēlis atrodas labi redzamā vietā, kurai bieži iet garām pirmsskolas pārstāvji. 3) <i>Bērnu Ekopadome</i> ar skolotāju atbalstu iesaistās Ekoskolu ziņojuma dēļa satura un noformējuma veidošanā.	1) Ekoskolas pasākumi tiek atspoguļoti uz ziņojuma dēļa. 2) Ziņojuma dēlis atrodas labi redzamā vietā, piem., tuvu galvenajai ieejai, kurai bieži iet garām pirmsskolas pārstāvji un viesi (vecāki u.c.) 3) <i>Bērnu Ekopadome</i> ar skolotāju atbalstu iesaistās Ekoskolu ziņojuma dēļa satura un noformējuma veidošanā. 4) Ja nepieciešams, pamatinformācija (piemēram, rīcības plāna novērtējuma kopsavilkums, vides kodekss un aktualitātes) atrodas arī katrā grupas telpā. Piemēram, kad nav iespējams izvietot Ekoskolas dēli visiem pieejamā vietā.	
6.5.	Sociālie tīkli / skolas mājaslapa		1) Informācija par Ekoskolas aktivitātēm ir atrodama pirmsskolas sociālos tīklos (piem., Facebook, Instagram, Twitter) vai pirmsskolas mājas lapā (ja ir). 2) Informācija tiek atjaunota reti vai tiek ievietota vienu reizi gadā.	1) Informācija par Ekoskolas aktivitātēm tiek ievietota pirmsskolas sociālos tīklos, pirmsskolas mājas lapā, ja iespējams, izveidojot atsevišķu Ekoskolas sadaļu , kurā apskatāma pamatinformācija (piemēram, rīcības plāns, novērtējums, kodekss) un aktualitātes. 2) Informācija tiek aktualizēta vismaz dažas reizes gadā.	1) Informācija par Ekoskolas aktivitātēm tiek ievietota pirmsskolas sociālos tīklos, pirmsskolas mājas lapā, ja iespējams, izveidojot atsevišķu viegli atrodamu Ekoskolas sadaļu, kurā apskatāma pamatinformācija (piemēram, rīcības plāns, novērtējums, vides kodekss) un aktualitātes. 2) Informācija par Ekoskolas aktualitātēm tiek atjaunota regulāri. ⁴ 3) Izvēlētā saziņas platforma ir efektīva - ļauj sasniegt lielāko daļu pirmsskolas pārstāvju un vecāku (spriežot pēc sekotāju, mājaslapas apmeklētāju skaita un pirmsskolas pārstāvju, vecāku informētības.).	1) Informācija par Ekoskolas aktivitātēm tiek ievietota pirmsskolas sociālos tīklos, pirmsskolas mājas lapā, ja iespējams, izveidojot atsevišķu viegli atrodamu Ekoskolas sadaļu, kurā apskatāma pamatinformācija (piemēram, rīcības plāns, novērtējums, vides kodekss) un aktualitātes. 2) Informācija par Ekoskolas aktualitātēm tiek atjaunota regulāri. ⁴ 3) Izvēlētā saziņas platforma ir efektīva - ļauj sasniegt lielāko daļu pirmsskolas pārstāvju un vecāku. 4) Sociālos tīklos pie Ekopadomes ziņām tiek izmantots tēmturis #Ekoskolas 5) Ja tiek veidota pirmsskolas avīze u.tml. informatīvs izdevums pirmsskolas un/vai sabiedrības pārstāvjiem, tajā tiek atvēlēta nodaļa Ekoskolas aktualitātēm.	
6.6.	Informācija vietējai presei, sabiedrībai		1) Ekopadome ir izvietojusi ziņojumus par publiskiem Ekoskolas pasākumiem vai aktuālo vides aizsardzības informāciju ārpus pirmsskolas, piemēram, uz ziņojuma staba, bibliotēkā, kultūras namā, domē, citās publiskās vietās.	1) Ekopadome ir izvietojusi ziņojumus par publiskiem Ekoskolas pasākumiem vai aktuālo vides aizsardzības informāciju ārpus pirmsskolas. 2) Gada laikā tiek sagatavots vismaz 1 raksts vietējiem medijiem. ⁵ 3) Ekopadome vismaz reizi ir informējusi un aicinājusi vietējos medijus uz Ekoskolas pasākumiem.	1) Ziņojumi par publiskiem Ekoskolas pasākumiem, aktuālā vides aizsardzības informācija tiek regulāri atspoguļota ārpus pirmsskolas. 2) Ekopadomes pārstāvji gada laikā sagatavo ≥2 rakstus vietējiem medijiem. ⁵ 3) Ekopadome regulāri informē un aicina vietējos medijus uz Ekoskolas pasākumiem.	1) Ziņojumi par publiskiem Ekoskolas pasākumiem, aktuālā vides aizsardzības informācija tiek regulāri atspoguļota ārpus skolas. 2) Ekopadomes pārstāvji gada laikā sagatavo ≥3 rakstus vietējiem medijiem. ⁵ 3) Ekopadome regulāri informē un aicina vietējos medijus uz Ekoskolas pasākumiem.	

6.7.	Sadarbība		1) Tikai daži pirmsskolas pārstāvji sadarbojas, īstenojot Ekoskolu programmu.	1) Dažādi pirmsskolas pārstāvji - bērni, skolotāji, vadības, saimnieciskās daļas pārstāvji, vecāki sadarbojas, īstenojot Ekoskolu programmu. 2) Vides izglītības un aizsardzības jomā, īstenojot tematiskos pasākumus, iniciatīvas, tiek veidota sadarbība ar dažādām sabiedrības mērķgrupām, piemēram, pašvaldības, vides aizsardzības organizāciju pārstāvjiem, uzņēmējiem, izglītības iestādēm, medijiem, vietējiem iedzīvotājiem.	1) Dažādi pirmsskolas pārstāvji - bērni, skolotāji, vadības, saimnieciskās daļas pārstāvji, vecāki sadarbojas, īstenojot Ekoskolu programmu. 2) Vides izglītības un aizsardzības jomā, īstenojot tematiskos pasākumus, iniciatīvas, tiek veidota sadarbība ar dažādām sabiedrības mērķgrupām, piemēram, pašvaldības, vides aizsardzības organizāciju pārstāvjiem, uzņēmējiem, izglītības iestādēm, medijiem, vietējiem iedzīvotājiem. 3) Ekopadome, pēc iespējas iesaistot pārējos pirmsskolas pārstāvjus un citus interesentus, izstrādā un iesniedz priekšlikumus vietējai pašvaldībai saistībā ar vides aizsardzības, izglītības jautājumiem.	1) Dažādi pirmsskolas pārstāvji - bērni, skolotāji, vadības, saimnieciskās daļas pārstāvji, vecāki sadarbojas, īstenojot Ekoskolu programmu. 2) Vides izglītības un aizsardzības jomā, īstenojot tematiskos pasākumus, iniciatīvas, tiek veidota sadarbība ar dažādām sabiedrības mērķgrupām, piemēram, pašvaldības, vides aizsardzības organizāciju pārstāvjiem, uzņēmējiem, izglītības iestādēm, medijiem, vietējiem iedzīvotājiem. 3) Ekopadome, pēc iespējas iesaistot pārējos pirmsskolas pārstāvjus un citus interesentus, izstrādā un iesniedz priekšlikumus vietējai pašvaldībai saistībā ar vides aizsardzības, izglītības jautājumiem. 4) Tiek uzrunāti pašvaldības pārstāvji un vietējās skolas, citas mērķgrupas un, ja iespējams, izveidota pašvaldības Ekopadome, regulāri tiekoties un īstenojot kopīgas ar vides aizsardzību un izglītību saistītas aktivitātes vietējā kopienā. ⁶	
6.8.	Visas pirmsskolas un sabiedrības iesaistes saikne ar mācību saturu	N/A	N/A	1) Tiek veidota saikne ar mācību saturu, integrējot vismaz daļu no <i>Bērnu Ekopadomes</i> aktivitātēm, kas saistās ar Visas pirmsskolas un sabiedrības iesaistes aktivitāšu plānošanu un īstenošanu.	1) Tiek veidota saikne ar mācību saturu, integrējot visas Bērnu Ekopadomes aktivitātes, kas saistās ar Visas pirmsskolas un sabiedrības iesaistes aktivitāšu plānošanu un īstenošanu.		
Skaidrojumi		1 – Rīcības, komunikācijas, skolu un sabiedrību iesaistes plāns, kā arī saikne ar mācību saturu ir neatņemama Ekoskolu programmas un plānošanas procesa sastāvdaļa. Tā kā visas sastāvdaļas ir savstarpēji saistītas, tad kopumā ir viens plāns, kas ietver dažādas aktivitātes, kas papildina viena otru. Piemēram, atbilstoši izvirzītiem mērķiem un tēmai tiek izplānotas praktiskas un izglītojošas aktivitātes, pielāgota saikne ar mācību procesu (Ekoskolu tēmu, 7 soļu integrācijas plāns), iekļaujot aktivitātes, kas paredz iesaistīt visu skolu, informēt un izglītēt sabiedrību, vecākus. Visbeidzot izdomā, kā komunicēs, informēs par izplānotām aktivitātēm, sasniegtiem rezultātiem. 2 – Piemēram, tās var būt 3-4 aktivitātes gadā - viena aktivitāte, kas vērsta uz vecākiem (kāds izglītojošs pasākums, kāda aktivitāte vecāku sapulcē); uz sabiedrību vērsta aktivitāte (piem., Ekoskolu rīcības dienas); 1 plašāka kampaņa visai pirmsskolai. Kritērija izpildē ir svarīgi, lai tiek aptverta dažāda auditorija. 3 – Ekoskolu programmas komunikācijas vadlīnijas, logo https://ej.uz/komunikācijas-vadlinijas 4 – Svarīgi izvērtēt izmantoto komunikācijas veidu efektivitāti un uz tiem, kas vislabāk strādā, arī koncentrēties. Pavērtējiet, vai informācija aizsniedz adresātu, kādi komunikācijas instrumenti, ko izmantojat, vislabāk strādā, ko vislabāk pamana, kāda auditorija. To, piemēram, var noskaidrot ar nelielas aptaujas palīdzību, apmeklējuma statistiku. 5 – Kritērija izpildē tiek ņemti vērā objektīvi apstākļi. Galvenais ir mēģināt. Var un vēlams izmantot jau piedāvātās Vides izglītības fonda ziņas medijiem. Ja reģionālais, pašvaldības medijs nepublicē sagatavoto rakstu, tas noderēs pirmsskolas mājaslapai. 6 – Ekoskolu programmā ir labās prakses piemēri (Piem., Valmierā, Ropažos), kad izglītības iestādes Ekopadome un pašvaldības sadarbība tiek attīsta ārpus iestādes vides, veicinot vietējo mērķgrupu savstarpējo sadarbību, dažādas ar vides izglītību un aizsardzību saistītas iniciatīvas. Tiek nodibināta pašvaldības Ekopadome, kas ļoti labi darbojas kā starpnieks starp izglītības iestādi, sabiedrību un pašvaldību. Tiek plānoti un organizēti dažādi kopīgi pasākumi, iniciatīvas, kas vērstas ne tikai uz Ekoskolām, bet visu pašvaldību. Vairāk par skolas un sabiedrības iesaisti skat. Ekoskolu metodiskā materiālā 43. lpp. Pirmsskolu metodiskais materiāls - https://ej.uz/metodiskais-pii					

Pirmsskolā, realizējot 7 Ekoskolu soļus:

- Bērni tiek iesaistīti atbilstoši viņu spējām. Tiek dota iespēja pētīt un darīt.
- Ja skolu kritērijos katrā nākamā līmenī tiek veicināta bērnu patstāvība un skolotājs iesaistās pēc nepieciešamības. Pirmsskolā daudz lielāka nozīme skolotāja atbalstam - pirmsskolā bērns darbojas kopā ar skolotāju.
- pirmsskolā, iesaistot bērnus, 7 soļi tiek realizēti kā rotaļnodarbība. Pilda vairāk izglītojošu funkciju, piemēram, kā tas ir ar bērniem domātu vides novērtējumu (ej.uz/vn-pii-berniem)
- Nopietnāki darbi paliek lielai Ekopadomei (piemēram, pilnais vides novērtējums), bet tas ietver arī bērnu secinājumus, iesaistes rezultātu.
- Gan skolā, gan pirmsskolā ir svarīga visa kolektīva iesaiste un sadarbība.

